

Adaptacja, przygotowanie do pójścia do szkoły

Fakt pójścia do szkoły stanowi bardzo ważny moment w życiu dziecka i rodziców, którzy z jednej strony cieszą się i są dumni, że ich dziecko rozpoczyna ten ważny etap, z drugiej zaś mogą się niepokoić, czy da sobie radę, jakim będzie uczniem. To, w jakim stopniu dziecko poradzi sobie w nowej rzeczywistości, zależy od stopnia jego dojrzałości szkolnej. Pojęcie dojrzałości szkolnej – bo tak określa się gotowość do podjęcia przez dziecko zadań i obowiązków, jakie stawia przed nim szkoła – obejmuje zarówno jego rozwój psychiczny, fizyczny, umysłowy, emocjonalno-społeczny, jak i poziom opanowania umiejętności i wiadomości przygotowujących dziecko do podjęcia nauki czytania, pisania i liczenia.

O tym, czy dziecko wykazuje gotowość do podjęcia systematycznej nauki w szkole, decyduje wiele czynników. Należą do nich m.in.:

- czynniki indywidualne – są to przekazane drogą genetyczną lub wrodzone właściwości organizmu, a przede wszystkim ośrodkowego układu nerwowego, podłoża wyższych czynności psychicznych; należą tu również potrzeby, skłonności i dążenia dziecka;
- czynniki środowiskowe – są to głównie wpływy rodziny i przedszkola.

Istotnym czynnikiem wpływającym na dojrzałość szkolną dzieci jest fakt uczęszczania do przedszkola. Dzieci o długiej karierze przedszkolnej wyróżniają się lepszym uspołecznieniem niż inne dzieci oraz lepszym przygotowaniem do szkoły. W „zerówce” kształtuje się zdolności poznawcze i operacje umysłowe, takie jak porównywanie, uogólnianie, analiza i synteza, myślenie. Prowadzone są ćwiczenia usprawniające manualnie i graficznie po to, aby dziecko nie miało problemów z pisaniem. Kształtowane są postawy społeczno-moralne i cechy charakteru, rozwijane słownictwo dziecka.

Co mogą zrobić rodzice, żeby wspierać dziecko w osiągnięciu dojrzałości szkolnej?

Zanim dziecko pójdzie do szkoły:

- pozytywnie wypowiadać się o szkole, opowiadać o korzyściach z nią związanych, żeby budować w dziecku jej pozytywny obraz, ale jednocześnie informować o czekających je zmianach i wymaganiach. Nigdy nie wolno straszyć dziecka szkołą i nauczycielami. Dziecko powinno uczestniczyć w zakupach przyborów szkolnych, wybrać to, co mu się podoba;
- wcześniej przygotować stałe miejsce do nauki – biurko, półkę na książki, przybory szkolne;
- zapewnić dziecku odpowiednie warunki, które są niezbędne dla prawidłowego rozwoju dziecka, takie jak: spokojna i przyjazna atmosfera w domu, przestrzeganie stałego rozkładu dnia, rozsądna ilość czasu spędzana na oglądaniu telewizji czy graniu na komputerze/tablecie, czas na aktywność ruchową, zabawę i odpoczynek, wyznaczanie granic;
- wzmacniać emocjonalny kontakt z dzieckiem poprzez interesowanie się jego sprawami, uczuciami, zaspokajanie jego potrzeb emocjonalnych, a nie tylko fizycznych;
- wdrażać do samodzielności, obowiązkowości i punktualności już w przedszkolu, na miarę możliwości dziecka, bez przytłaczania go nadmiernymi wymaganiami;
- zapewnić dziecku kontakt z rówieśnikami, stwarzać mu warunki do nawiązywania przyjaźni i dawać mu przykład, prezentując przyjazne kontakty z innymi.

Gdy dziecko zacznie już chodzić do szkoły:

- każdego dnia starać się rozmawiać z dzieckiem o tym, co się wydarzyło w szkole, czego ciekawego się dowiedziało – aktywnie słuchać i zadawać pytania (bez oceniania i moralizowania);
- wspólnie z nim przeglądać książki i zeszyty z zadanymi ćwiczeniami, przynajmniej przez pierwsze miesiące. Interesować się tym, co ma do zrobienia poza szkołą. Sygnalizować chęć pomocy, ale bez wyręczania dziecka w obowiązkach szkolnych – rodzic nie powinien wykonywać ich za dziecko;
- próbować pomóc dziecku, jeśli czegoś nie rozumie, bez irytowania się, czy krzyku, który może zniechęcić dziecko do proszenia o pomoc i zachwiać jego wiarą, że da sobie radę;

- chwalić wysiłek i obowiązkowość, zachęcać do pracy, pozytywnie motywować, np. podpowiadając różne sposoby na ciekawą naukę;
- współpracować z nauczycielami i innymi osobami ze szkoły, np. pedagogiem czy psychologiem.

Nauczycielki z gr VII